

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพ่อง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมศักดิ์ ทองพันธุ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2544

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974 - 8180 - 99 - 9

**THE ROLES OF VOCATIONAL SCHOOL ADMINISTRATORS IN
BUILDING COMMUNITY RELATIONSHIPS PERCEIVED BY LOCAL
LEADERS AND STUDENTS' PARENTS UNDER THE OFFICE
PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN PHAKPHANANG,
NAKHON SI THAMMARAT**

SOMSAK TONGPUN

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Graduate School, Rajabhat Institute Nakhon Si Thammarat Province**

Academic Year 2001

ISBN 974 - 8180 - 99 - 9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง
นักเรียน - นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย

นาอสมศักดิ์ ทองพันธุ์

สาขา

การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชิต ปรีโสคม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ประภาส เฮ้าตระกูล)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชิต ปรีโสคม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ประภาส เฮ้าตระกูล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุดม อักษรนิศย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ทินิจ สังข์พันธ์)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ วิมล คำศรี)

วันที่ ..... เดือน 1 .. ๓๑. 2546 พ.ศ. ....

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์   บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน   ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา   สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน   อำเภอปากพนัง   จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย   นายสมศักดิ์ ทองพันธุ์

สาขา   การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชิต ปุริโสคม

กรรมการที่ปรึกษา   อาจารย์ประภาส เฮาตระกูล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนระหว่างการรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา (3) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนระหว่างการรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน (4) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้นำชุมชน 110 คน ผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา 330 คน รวมทั้งสิ้น 440 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าและคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) และสรุปเนื้อหาจากแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนทั้งโดยรวมและรายด้านคือ การประชาสัมพันธ์ การให้ชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน การให้บริการชุมชนและการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง
2. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ระหว่างเพศ อายุและระดับการศึกษาที่ต่างกัน ปรากฏดังนี้

3.1 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ที่มีเพศต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ที่มีอายุต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้านความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีอยู่หนึ่งด้านคือด้านการให้บริการชุมชนที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่สำคัญคือการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ควรแจ้งให้ชุมชนทราบทุกครั้งที่มีกิจกรรมและชี้แจงให้ชุมชนทราบวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ควรจัดบริการให้คำปรึกษาแนะนำด้านอาชีพ และควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

ABSTRACT

The Title	The Roles of the Vocational School Administrators in Building Community Relationships Perceived by Local leaders and Students' Parents under the Office of Private Education Commission in Phakpanang, Nakhon Si Thammarat.
The Author	Mr. Somsak Tongpun
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Chit Purisodom
Thesis Advisor	Mr. Prapart Haotrakoon

.....

The purposes of this research were : (1) to study the level of the roles of the vocational school administrators; (2) to compare the roles of vocational school administrators perceived by local leaders and students' parents ; (3) to compare the roles of vocational school administrators perceived by local leaders and students' parents which were different sexes, ages and levels of education; and (4) to collect suggestions concerning the roles of the vocational school administrators. The samples used in this study were compared of 110 local leaders and 330 students' parents, totalled 440 persons . The instruments used were rating scale and open ended questionnaires. The data were analyzed by means of percentages , arithmetic means, standard deviation, t - test, and content summarized from opened questions.

The finding were:

1. The roles of the vocational school administrators in building community relationships as a whole and the individual aspect: public relations, community participation in schools' activities, service to communities, and building of good relations, were at moderate level.

2. The roles of the vocational school administrators in building community relationships perceived by local leaders and students' parents were statistically different with the significance at the .05 level.

3. The comparisons of roles of the vocational school administrators in building community relationships perceived by local leaders and students' parents were as follows :

3.1 The roles of the vocational school administrators in building community relationships both as a whole and individual aspects, perceived by local leaders and students' parents who differed in sexes had statistically significant difference at the .05 level.

3.2 The roles of the vocational school administrators in building community relationships both as a whole and individual aspects, perceived by local leaders and students' parents who differed in age had statistically significant difference at the .05 level.

3.3 The roles of the vocational school administrators in building community relationships perceived by local leaders and students' parents who differed in level of education, as a whole, had no difference. While individual aspects considered, there was one aspect, service to communities, in which statistically significant difference at the .05 level. The others were not different.

4. The suggestions concerning the roles of the vocational school administrators in building community relationships were continuous public relations, told the communities know school activities every times and described about the clear school objectives, service to communities in profession and had activities which building of good relations.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ลงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์และช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายฝ่าย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จิต บุรีโสคม ประธานกรรมการที่ปรึกษา และอาจารย์ประกาศ เสา่ตระกูล กรรมการที่ปรึกษา ตลอดจนคณาจารย์ผู้สอนสาขาการบริหาร การศึกษาทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้และ สามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ดร. อมร เฟิงใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ อาจารย์ สินเทา บุญขวัญ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไพศาลสถิต อาจารย์ปริญญา รอดแก้ว ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ที่ได้กรุณาตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขอขอบคุณอาจารย์อรทัย มีชนะและครอบครัว คุณเดิสรินทร์ สุขสมุทร และคุณภาณุวัฒน์ คำสินธุ์ คณะครู นักเรียน – นักศึกษาโรงเรียนเทคโนโลยีทักษิณพัฒนการ คณะครู นักเรียน – นักศึกษา โรงเรียนปากพองพิชการ ตลอดจนเพื่อนสาขาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 1 ทุกคนที่คอยแนะนำ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

คุณความดีและประโยชน์ที่เกิดจากปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตาแด่คุณพ่อ คุณแม่ คุณป้า คุณน้า คุณนิก้า ทองพันธ์ ตลอดจนครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สมศักดิ์ ทองพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญตาราง	(ณ)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ของการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	10
ความสำคัญของงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	11
ความมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	15
หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	18
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	20
ขอบข่ายงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	25
การประชาสัมพันธ์โรงเรียน	27

การให้ชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	33
การให้บริการแก่ชุมชน	35
การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในโรงเรียน	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
งานวิจัยในประเทศ	42
งานวิจัยในต่างประเทศ	45
กรอบแนวคิดในการวิจัย	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	79
สมมติฐานของการวิจัย	80
วิธีดำเนินการวิจัย	80
สรุปผล	81
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	88

บทที่

๗
หน้า

บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	97
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	101
ประวัติผู้วิจัย	111

NAKHON SI

THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำชุมชน	52
2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา....	52
3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ไปและรับคืนจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำชุมชนและ ผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา.....	61
4 รายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ และระดับ การศึกษา	62
5 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอ ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง นักเรียน - นักศึกษา โดยรวมและรายด้าน	63
6 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอ ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง นักเรียน - นักศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์	64
7 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอ ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง นักเรียน - นักศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน	65
8 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอ ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง นักเรียน - นักศึกษา ด้านการให้บริการแก่ชุมชน	67

9	บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ด้านการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในโรงเรียน	69
10	การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา	72
11	การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษาที่มีความแตกต่างด้านเพศ	73
12	การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษาที่มีความแตกต่างด้านอายุ	74
13	การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษาที่มีความแตกต่างด้านระดับการศึกษา.....	75
14	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา	76